

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över promemorian Höjda och miljödifferenterade vägavgifter (Fi2018/01890/S2)

Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, har uppmanats att yttra sig över rubricerad remiss. VTI anser att avståndsbaserade skatter eller infrastrukturavgifter är effektivare än dagens tidsbaserade vägavgifter för att internalisera de miljökostnaderna som lastbilstransporter ger upphov till.¹

Givet att det används tidsbaserade avgifter, anser VTI att det är positivt att höja dessa och anpassa dessa till de aktuella utsläppskraven. En brist med förslaget är dock att fordon med strängare utsläppstandarder än EURO-klasserna, vilka förväntas öka i betydelse, inte inkluderas.

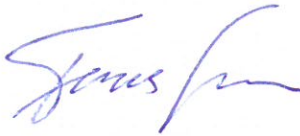
Enligt promemorian kommer ”förslaget att underlätta möjligheterna att klara preciseringarna i miljö kvalitetsmålet Frisk luft” (sid 8). Samtidigt står det motstridigt i promemorian under rubriken ”Effekter för miljön” på sidan 15 att ”Trots denna differentiering som gynnar fordon med låga luftutsläpp väntas avgiftshöjningen inte ha någon effekt på mängden transporter och inte heller styra val av fordonsinköp, då avgiftshöjningarna är små i relation till övriga kostnader förknippade med tunga transporter. Avgiftshöjningen väntas därför inte ha någon märkbar effekt på miljön.”

Andra styrmedel och åtgärder som t.ex. kommande förslag till vägslitageavgift samt teknikutveckling och miljözoner behövs och har större betydelse för möjligheten att klara preciseringarna i miljö kvalitetsmålet Frisk luft än de aktuella höjningarna av miljödifferenterade vägavgifter. VTI kan dock också konstatera att Sverige har en mycket god luftkvalitet internationellt sett och att senare tids utvärderingar, exempelvis Miljöhälsorapporten 2017, visar att vi redan idag når eller är nära att nå flera av preciseringarna. Det är därför viktigt att vid utformning av nya styrmedel, eller revidering av befintliga, tydligt ange vilka de förväntade effekterna av en viss åtgärd är för att exempelvis bedömningar av hälso- eller miljövinster ska kunna göras.

¹Se bl a i Vierth, H Schleussner & S Mandell, *Road Freight Transport Policies and Their Impact: A Comparative Study of Germany and Sweden*, International journal of transport economics, vol. xliv, 2/2017.

Speciellt eftersom teknikutveckling och internationella krav också leder till minskade utsläpp över tid.

I detta ärende har generaldirektör Tomas Svensson beslutat. Utredningsledare Inge Vierth har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också forskare Lena Nerhagen och forskningschef Mikael Johannesson deltagit.

Tomas Svensson
Generaldirektör